

KUTSU

Tervetuloa tiistaina 24. päivänä kesäkuuta 1997 klo 17.00 --> tapaamaan itsesi kokoisia ihmisiä!
Tapaamme Tampereella, Hämeenkatu 25 B, 6 kerros, Hämeen Lääninhallituksen tiloissa.

Aiheina:

- tutustuminen yhdistyksen kotisivuihin Internetissä ja käyttöopastus,
- ajankohtaiset asiat, mm. kerrotaan terveisiä eduskunnasta ja jutellaan tulevista messuista.

ILMOITTAUDU Anja Partaselle, puh. työhön 03-247111, kotiin 03-3600534. Jätä viesti vastaajaan, jos et tavoita.

Noin sitä pitää! Tulenpa sinne sitten minäkin. Terveiset Tampereelle Maijulta.

LÄHIKUUKAUSIEN TAPAHTUMIA

ILMOITTAUDU HETI PUH. 06-5661867.

- MATALALATTIARAITIOVAUNUMALLIKOEKAPPALEEN TESTAUSISTUNTATILAISUUS HELSINGISSÄ OLETETTAVASTI ALKUSYKSYSTÄ. HKL:STÄ RIIPPUMATTOMISTA SYISTÄ TAPAHTUMA SIIRTUNYT MYÖHEMMÄKSI. ILMOITA PUHELINNUMEROSI. SINULLE SOITETAAN TILAISUUDEN TARKKA AJANKOHTA.
- VATEVA 22.-24.8.1997
- MATKA STAVANGERIIN NORJAAN 29.3.8.1997 PITKIEN IHMISTEN KOKOUKSEEN. ASIASTA TOISAALLA TÄSSÄ LEHDESSÄ.
- 20 TUNNIN RISTEILY HELSINGISTÄ 6.9.1997 YHDISTYKSEN VIRALLISEN KOKOUKSEN JÄLKEEN, MISSÄ KÄSITELLÄÄN ANOMUSTAMME RAHA-AUTOMAATTIYHDISTYKSELTA TOIMINTAAMME VARTEN.
- VIERAILU MANTEREEN KENKÄTEHTAASSA ORIVEDELLÄ LOKA-MARRASKUUSSA 1997
- MESSUT 26.3.1998 TAMPEREELLA. MESSUJEN YHTEYDESSÄ VOINEMME PITÄÄ VUOSIKOKOUKSEN. TÄSTÄ ILMOITETAAN TARKKAAN MYÖHEMMISSÄ JÄSEN-TIEDOTTEISSA.

YHDISTYKSEMME KIRJELMÄ 23.5.97 EDUSKUNTARYHMILLE

ERIKOISKOKOISET SUOMEN KANSALAISET ERIARVOISIA

Pieni- ja Isokenkäisten yhdistys on perustettu Suomeen lokakuussa 1995, ja sen kotipaikka on Helsinki. Yhdistyksen toiminta-ajatuksena on erikoiskokoisten ihmisten tasa-arvoinen kohtelu muiden kansalaisten kanssa. Nyt koemme olomme epämukavaksi ja etsimme sopivankokoista Suomea.

Olemme varanneet eduskunnan vastaanottotilan perjantaina 13.6.97 kello 12-13. Toivomme, että eduskuntaryhmät lähettäisivät silloin edustajansa kertomaan, mitä voimme yhdessä tehdä, jotta Suomi tuntuisi sopivamman kokoiselta maalta meille kaikille.

Idea yhdistyksestä, joka ajaa erikoiskokoisten kenkä- ja vaateasiaa, on lähtöisin USA:sta 1960-luvulta. Sieltä se lähti ajatuksena pitkien ihmisten yhdistyksestä ja levisi kautta Pohjois-Amerikan ja suurimpaan osaan Eurooppaa. Suomessa yhdistyksen jäsenet ovat joko erityisen lyhyitä tai pitkiä, mutta kuitenkin sopusuhtaisia pituuteensa nähden.

Erikoiskoosta aiheutuu monenlaisia jokapäiväiseen elämään liittyviä taloudellisia, terveydellisiä ja sosiaalisia ongelmia. Ne alkavat syntymästä ja päättyvät kuolemaan. Tilanne vain pahenee sukupolvesta toiseen, sillä nuoret hakeutuvat itsensä kokoisten seuraan. Odotamme jännityksellä erään yli 190-senttisen äidin vauvan syntymää; mitkä mahtavat olla kriittiset mitat?

Epämukava elinympäristö

Mitä tämä elinympäristön epämukavuus käytännössä tarkoittaa?

- sopivia tuotteita ei ole tarjolla tai ainakin niitä on hyvin niukasti, tuote ja kuluttaja eivät kuitenkaan kohtaa
- tavallisista kaupoista on erittäin

vaikeaa löytää kenkiä, jos naisilla kengän koko on 31-35 tai 42-46, ja miehillä 36-38 tai 46-54

- sovitushmahdollisuuksia ei ole, tuote tilataan mallin mukaan ja odotusaika on pitkä
- on ostettava "sika säkissä" usein postimyyntikuvaston perusteella
- tuotteet maksavat useita kymmeniä prosentteja enemmän normaalimitoitettuihin verrattuna; palkat ovat kuitenkin normaaleja kuten muillakin kansalaisilla
- joillekin jäsenillemme erittäin kalliit mittatilaustuotteet ovat ainoa vaihtoehto, esim. kengät (3000 mk/pari)
- sopimattomista tuotteista seuraa terveydellisiä ongelmia, sekä fyysisiä että psyykkisiä; tuki- ja liikuntaelinsairaudet sekä itsetunto-ongelmat ovat hyvin tavallisia
- julkisissa liikennevälineissä ei ole otettu huomioon erityisen pitkien raajojen vaatimaa tilaa, ja lyhyille henkilöille penkit ovat liian korkealla, joka tapauksessa raajojen verenkierto estyy
- standardimitoitettut huoneistoratkaisut eivät ota huomioon erikoiskokoisia: pidennetty sänky ei mahdu makuuhuoneeseen, ovenkarmit ovat liian matalia, keittiökaappien mitoitukset liian matalia tai korkeita
- säätömahdollisuus tarvittaisiin vakioksi kaikkiin mahdollisiin tuotteisiin, joiden käyttämisessä on otettava ergonomia huomioon: työpisteet sekä työpaikoilla että kouluissa, muut huonekalut, työ- ja urheiluvälineet, lastenvaunut ja rataat ym.
- ammatit ovat rajallisia, koska esim. turvavarusteita ei ole saatavana erikoiskokoisille
- harrastusmahdollisuudet ovat rajallisia, ja esim. urheiluvälinei-

den puute vaikuttaa koulussa urheilusta annettavaan arvosanaan

- erikoiskoko on herkullinen kohde kiusaamiselle
- koemme olevamme syrjittyjä erikoiskokomme vuoksi.

Oikeudenmukaisuutta ja tasa-arvoa tarvitaan.

Yhdistyksen perustavassa kokouksessa oli läsnä noin 30 henkilöä, nyt puolitoista vuotta myöhemmin jäsenperheitä on lähes 600, ja jäsenmäärä kasvaa edelleenkin hyvin nopeasti. Yhdistyksemme alkutaipaleella olemme kartoittaneet puutteita ja yrittäneet luoda sosiaalisia kontakteja kohtalotovereidensä kesken. Olemme huomanneet, että erityisestä pituudesta tai jalkaterän koosta aiheutuva häpeän tunne on väistymässä. Nyt on herännyt hyvin voimakas oikeudenmukaisuuden tarve ja tasa-arvon vaatimus muihin kansalaisiin verrattuna, koska kukaan meistä ei ole kyennyt eikä kykene vaikuttamaan omaan pituuteensa.

Kotimaisuus ja vientimarkkinat

Suomi on pieni ja harvaanasuttu maa, jossa teollisuudella ja kaupalla on vaikeuksia pysyä mukana kovassa kilpailussa myös vientimarkkinoilla. Juuri erikoistuminen ja vientimarkkinat saattaisivat olla ratkaisu, koska jokaisessa maassa on erikoiskokoinen vähemmistö. Kustannusten minimoimiseksi nyt pyritään suuriin sarjoihin, ja erikoiskoot maksavat todella paljon, jos niitä yleensä on saatavana. Yritykset kyllä esittelevät kaupan sisäänostajille erikoiskokoisiakin tuotteita esim. Vatevan messuilla, mutta kauppaan saakka tuotteita ei koskaan tule. Teollisuuden edustajien mukaan puuttuu mitattua tietoa siitä, kuinka paljon erikoiskokoa tarvitsevia todella on olemassa!

Turussa 26.4.1997 pidetyssä vuosikokouksessamme päätimme tehdä eduskunnalle aloitteen työryhmän perustamisesta. Sen tehtävänä olisi tutkimuksin ja toimenpitein helpottaa

erikoiskokoisen väestön elämää, esim. seuraavin tavoin:

1. Väestön mittaaminen ja tilastointi

Väestön pituuskasvua, mm. jalan koon muutoksia, on mitattava säännöllisesti koko eliniän esim. ikäryhmien terveys-tarkastusten yhteydessä. Mittaustulokset on tilastoitava ja saatettava teollisuuden ja kaupan käyttöön. Tuoretta tilastotietoa ei ole olemassa, ja teollisuus mitoittaa tuotteensa vanhentuneiden tilastojen mukaan. Nyt esim. naisista 25 % jää normaalimitoituksen ulkopuolelle. Kansanterveyden kannalta on ratkaisevaa, minkälaisissa jalkineissa kuljemme, koska jalkojen pahoinvoinnista sairastuu koko keho. Jos neuvoloissa olisi käytössä jalkaterien mittaustilaite, osaisimme myös ostaa ja käyttää oikeankokoisia kenkiä. Jalkaterän kokohan muuttuu vielä aikuisiälläkin noin kaksi - kolme numeroa suuremmaksi.

2. Tuotteiden hinnat ilman arvonnalisä-veroa.

Ehdotamme, että erikoiskokoiset tuotteet voitaisiin myydä arvonnalisä-verosta vapaina. Koemme olevamme eräällä tavalla vammaisia ja sukulaissieluisia niiden henkilöiden kanssa, jotka vammansa vuoksi saavat esim. autoverosta huojausta. Jäsenistösämme on tehty laskelmia, että jos tuotteet voitaisiin myydä arvonnalisä-verosta vapaana, niiden hinta saataisiin melkein samaksi kuin normaalimitoitettujen tuotteiden. Nyt ainakin tavallista suuremmista tuotteista peritään ALV:n lisäksi ns. isouslisää, joka voi olla jopa 50 % tuotteen myyntihinnasta.

3. Tutkimus koon vaikutuksesta ihmisen itsetuntoon ja sosiaalisiin suhteisiin.

Ehdotamme, että erikoiskokoisten ihmisten sosiaaliset suhteet ja itsetuntoon liittyvät ongelmat tutkittaisiin jossakin sosiaalialan oppilaitoksessa. Monet meistä ovat kokeneet elämisensä jopa rangaistuksena ja ovat kärsineet elämänsä aikana

monenlaisesta kiusaamisesta sekä henkisestä pahanolontunteesta.

Mielenkiinnostanne jo etukäteen kiittäen

PIENI- JA ISOKENKÄISET RY
Puheenjohtaja Maiju Havinen

LIITE:
ERIKOISKOKOISTEN LASTEN JA NUORTEN
TERVEYS?

Neuvolaikäiset

Pituuden, painon ja päänympäryksen mittaamisen lisäksi tarvitsemme tutkittua tietoa myös jalkaterän pituudesta. Kaikki tiedot on tilastoitava ja annettava teollisuuden käyttöön, jotta tulevaisuudessa lapsillamme olisi paremmat mahdollisuudet saada tarvitsemiaan tuotteita kohtuukustannuksin.

Jäsenperheidemme vauvoilla on ollut vaikeuksia saada ensiaskelkenkiä, koska niitä ei valmisteta erikoiskokoja. Vaihtoehtoksi on tarjottu mittatilauskenkiä ja hinnaksi 3000 markkaa.

Nykyään hyvin suosittu tapa kuljettaa lasta ns. rintarepussa jää kookkaimpien lasten kohdalla vain haaveeksi. Lapsi ei mahdu reppuun silloin, kun hänen muu kehityksensä sen sallisi. Riittävän suuria reppuja ei valmisteta.

Miten lasta tulisi kannustaa, jotta hän kestäisi erikoiskoostaan johtuvan kiusaamisen tulevaisuudessa? Entä miten muita lapsia opetettaisiin hyväksymään erilaisuus? Pitäisikö lastentarhoissa käytettäviin kuvakirjoihin laatia tarinoita myös erityisen lyhyiden tai pitkien lasten selviytymisestä eri tilanteissa, vaikkapa leikkipuiston keinoissa?

Kouluikäiset

Mittojen seuraaminen on entistäkin tärkeämpää. Jalkaterän kasvu kiihtyy, ja murrosikään mennessä jalka on kasvanut aikuisen iän mittoihinsa.

Liikkeissä on saatavana lapsille kenkiä numeroon 35 asti. Sen koon ylittyessä alkavat ongelmat. Lapsi joutuu käyttämään aikuisen lestillä tehtyjä kenkiä, jotka ovat liian leveät lapsen jalkaan. On ostettava jalan pituuteen nähden liian lyhyt kenkä, jotta se pysyisi jalassa. Erityisen vaikeita ongelmat ovat tytöillä 11-15 vuoden iässä. Jalkaterän koko edellyttää 43-44-numeroista kapeaa kenkää, mutta niitä ei ole lainkaan tarjolla. Ehdotamme, että tämän ikäluokan tarpeet kartoitettaisiin ensimmäisenä. Asian tuntijana voisi olla esim. Irmeli Liukkonen, Helsingin IV sairaanhoito-oppilaitoksen jalkojenhoito-osaston opettaja.

On tärkeää saada kouluterveydenhuollon käyttöön myös jalkojen kasvun seurantalaitte, jonka avulla oppilas ja vanhemmat saavat mitattua tietoa jalan pituudesta ja leveydestä. Näiden tietojen avulla osattaisiin tehdä kenkäostoksia helpommin ja voitaisiin välttyä turhilta tuki- ja liikunta-elinsairauksilta tulevaisuudessa.

Lapsen ja nuoren henkisen kasvun seurantaan on kiinnitettävä erityistä huomiota silloin, kun pituuskasvu on poikkeava. Lapselle on annettava erityistä tukea ja valmiita vastauksia silloin, kun joku käyttää kokoa kiusaamisen välikappaleena.

Hormonihoitoa annetaan yleensä niille, joiden pituuskasvusta on haittaa selälle ja ryhdille. Hoito on aloitettava riittävän aikaisin, tytöille noin 10-11-vuotiaana. Poikien pituuskasvua pysäytetään harvoin (Apulaisylilääkäri Ilkka Sipilä Auran sairaalasta).

Hormonihoito ei saa olla ainoa vaihtoehto pitkäksi kasvavalle. Ryhdin säilyttämiseksi on ensisijaisesti tarjottava kuntoutushoitoa. Vahvan minäkuvan syntymiseen tarvitaan mahdollisuus samastua muihin samankäisiin, ja nuorisolle tarkoitettuja massatuotteita pitää olla saatavana kaikenkokoisille. Tässäkin tarvitaan mitattua tietoa paitsi nuorten pituudesta, myös painoista, koska

ihmiset ovat erilaisia sekä pituudesta leveyssuuntaan.

Opettajien ja terveydenhoitajien tulee yhteistyössä seurata erityisen tarkasti lasten istumista pulpeteissa ja taata eripituisille oppilaille ergonomisesti oikeat työasennot. Järkevintä ja ihanteellisinta olisi, jos pulpetin koko ja istuimen korkeus ovat säädettäviä. Ainakin luokkahuoneissa pitäisi aina olla jo valmiina erikokoisia pulpetteja, jotta oppilas ei joutuisi kokemaan turhaa huomion herättämistä.

Koulujen liikuntatunneilla tarvitaan monenlaisia välineitä. Näitä ei kuitenkaan ole saatavana kaikenkokoisille. On tiedotettava opettajille, miten menetellä ja miten suorittaa

arvostelu, jos oppilas ei voi osallistua liikuntatunnille välineiden puuttumisen vuoksi. Puuttuvia välineitä voivat olla esim. erikokoiset hiihtokengät, luistimet, taitoluistimet, rullaluistimet, las-ketteluvälineet ym.

Sotaväki-ikäiset

Kutsunnoissa otettavien mittojen perusteella on tilattava erikokoiset varusteet, jotka ovat alokaan saatavilla heti palvelukseen astuttaessa. Myös muiden varusteiden, kuten riittävän pitkän vuoteen saatavuus, on tarkistettava.

Kutsunnoissa saatavat mittatiedot asevelvollisista on tilastoitava ja annettava teollisuuden käyttöön.

148-158 -SENTTISILLE NAISILLE

suunnitellut ja mitoitettut
kotimaiset ja laadukkaat

* SUORAT HOUSUT

* villakangas ULSTERIT

* JAKUT ja HAMEET
(syysk. puolivälistä alkaen)

postiennakolla palautusoikeuksin

S o i t a Exsemina Oy, 09-7521239

Norjan pitkien yhdistykseltä on tullut yhdistyksellemme kirje, jonka käännös seuraavassa:

DE HØYES KLUBB, BRINKEN 23, N-0654 OSLO

Oslo 3.5.97

Kiitos kirjeestänne, jonka liitteenä oli jäsenkirje nro 1/97. Ymmärtääksemme jäsenkirjeenne sisältää paljon vihjeitä vaate- ja kenkäkaupoista. Vaate- ja kenkäkomiteamme haluaa ottaa yhteyttä koskien sukkahousukyselyä, ja olisi hyvä, jos voisimme yhteistyössä ratkaista tämän yhteisen ongelman.

Oheistamme jäsenkirjeemme nro 2/97. Sivulla 4 on kutsu HØYDETREFF'ille Stavangeriin 29-31.8.97. Suomalaiset jäsenet ovat myös tervetulleita, ja ohessa myös lauantain ohjelmaesite. Ilmoittautuminen tapahtuu paikalliselle järjestyskomitealle, jonka osoite löytyy kutsusta. Kutsumme myös muut pohjoismaiset klubit.

Ystävällisin terveisin
JAN HULTGREN

KUTSU VUODEN TAPAAMISEEN

(Tänä vuonna kutsuttu myös Ruotsi, Tanska ja Suomi)

Perjantain ohjelma:

Tapaaminen Newsmanin kellarissa (sama katu kuin Hotelli Commandor) klo 19.00 alkaen. Tutustumme toisiimme ja avaamme virallisesti tapaamisen.

Lauantai:

Vene/grilliretki Lysefjordenin Hellenen'iin (opas mukana). Näemme Prestolenin, mutta emme pääse sisään. Retki kestää noin 1,5 tuntia. Sitten maihin Hellenenissä, jossa tarjoillaan grilliruoka. Lähtö klo 17.00 Skagenin laiturilta. Paluu Stavangeriin klo 00.30. Hinta sisältäen ruoan ja veneretken NOK 430,00.

Sunnuntai:

Onnellisina ja iloisina onnistuneesta tapaamisesta lähdemme kotiin.

Hotellihuoneet:

Hotelli Commandor, Valberggt. 9 (aivan Stavangerin keskustassa), puhelin Suomesta 99047-51895300. (Huonevaraukset tekee kukin itse, mutta mainitse De Høyes Klubb soittaessasi.)

Yhden hengen huone 400,-/yö, kahden hengen huone 550,-/yö. Varaukset kannattaa tehdä ajoissa. Jos haluaa, voi jakaa kahden hengen huoneen, jossa 2 vuodetta, jonkun toisen kanssa.

Sitova ilmoittautuminen veneretkelle ennen 29.7.97. Lisätietoja antavat seuraavat henkilöt:

Merete Asbjørnsen	(99047)-51592186
Bjarne Steen	(99047)-51660647
Anne Tone Krisoffersen	(99047)-51434459

Ilmoittautuminen:

De Høyes Klubb, V/Merete Asbjørnsen, Havornbrautene 64A, N-4048 HAFRSFJORD, Norge.

Tiedoksi: Norjan pitkien yhdistyksen jäsenet: naiset 180 cm <, miehet 195 cm <.

HUOMIO! TEEMME MATKAN NORJAN PITKIEN KOKOUKSEEN, AIKATAULU SEURAVALLA SIVULLA.